

Talmanskonferensens förslag till lag om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän och till nytt reglemente för riksdagens kansli

Till riksdagen

FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Talmanskonferensen föreslår att lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003) ses över och uppdateras bland annat med beaktande av de senaste ändringarna i statstjänstemannalagen (750/1994).

Samtidigt föreslår talmanskonferensen ett nytt reglemente för riksdagens kansli som upphäver det gällande reglementet. Det föreslagna reglementet är mer allmänt hållet än det gällande.

De föreslagna ändringarna avses träda i kraft vid ingången av 2016.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Lagen om riksdagens tjänstemän

Statstjänstemannalagen (750/1994) har ändrats flera gånger och lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003) bör uppdateras i enlighet med dessa. Syftet är att nu i tillämpliga delar beakta ändringarna i statstjänstemannalagen. Den särställning som riksdagens kansli har framgår av 74 § 1 mom. i riksdagens arbetsordning (40/2000). Där står det att kansliet ska skapa förutsättningar för riksdagen att fullgöra sina uppgifter som statsorgan.

Vissa av ändringsförslagen i lagen om riksdagens tjänstemän beror på ändringsbehov inom riksdagen. Exempelvis bör den bestämmelse som begränsar rätten att delta i stridsåtgärder ändras så att den bättre motsvarar de krav som ställs för att de grundläggande rättigheterna i arbetslivet ska kunna begränsas. Dessutom är det motiverat att justitieombudsmannens kansli får samma ställning som statens revisionsverk när det gäller att inrätta, ändra och dra in tjänster. Vidare behöver man utvidga kretsen av tjänstemän som kan sägas upp då det med beaktande av tjänsteförhållandets art finns ett godtagbart och motiverat skäl för uppsägningen. Det är motiverat att specialmedarbetaren till talmannen eller en vice talman kan sägas upp om medarbetaren inte längre har sin chefs förtroende.

Också vissa språkliga ändringar föreslås.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

2. Reglementet för riksdagens kansli

Syftet med förslaget är att förtydliga och ajourföra reglerna för verksamheten vid riksdagens kansli samtidigt som blir mindre detaljerade. Uppgiftsbeskrivningarna för avdelningarna och de andra enheterna ska blir mer enhetliga och mer allmänt hållna. De nuvarande enheterna blir avdelningar, dvs. internationella avdelningen, informations- och kommunikationsavdelningen och säkerhetsavdelningen. Förvaltningsavdelningens nya organisation har beaktats i de relevanta bestämmelserna.

Generalsekreterarens och avdelningschefernas uppgiftsbeskrivningar ses över. Förslaget innebär att inga andra uppgiftsbeskrivningar längre ska ingå i reglementet. Behörighetsvillkoren för tjänster ses också över, medan utnämningsförfarandet kvarstår i nuvarande form.

En ny bestämmelse om en ledningsgrupp för kansliet föreslås i reglementet. I praktiken är ledningsgruppen redan etablerad och sammanträder regelbundet. Den behandlar huvudsakligen resultat- och ekonomiplanering, utveckling av förvaltningen och personalfrågor. De flesta ministerier har ett motsvarande organ. De föreslagna bestämmelserna motsvarar det som talmanskonferensen föreslog i fråga om ledningsgruppen under 2010 års riksmöte. Det förslaget (TKF 1/2010 rd) förföll.

Riksdagskansliets uppgifter och struktur sammanhänger på många sätt med bestämmelser i grundlagen och riksdagens arbetsordning. Också de bestämmelserna har beaktats i detta förslag. Enligt 52 § i grundlagen kan riksdagen utfärda reglementen för riksdagens interna förvaltning. Grundlagen säger således att det är riksdagen, dvs. plenum, som har rätt att besluta om de administrativa bestämmelserna under grundlagsnivå. Enligt grundlagen är det talmanskonferensen och riksdagsledamöterna som har rätt att ta initiativ till författningar som gäller riksdagens administrativa struktur.

Avsikten är inte att behörighetsfördelningen mellan riksdagen och dess kansli ska ändras.

3. Förslagets konsekvenser

Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser och det medför heller inga förändringar i antalet anställda vid riksdagens kansli och ämbetsverken i anslutning till det.

Förslaget har inga konsekvenser för miljön eller effekter som är könsspecifika eller påverkar jämställdheten.

4. Ärendets beredning

Riksdagens generalsekreterare tillsatte (PSPL 23.5.2013 63 §) en arbetsgrupp med uppdrag att se över lagen om riksdagens tjänstemän och reglementet för riksdagens kansli. Arbetsgruppen skulle utreda om de behöver ändras och ta fram eventuella ändringsförslag.

För att få underlag till sitt arbete bad författningsarbetsgruppen i november 2013 om yttranden av avdelningarna och enheterna i riksdagens kansli, av justitieombudsmannens kansli och av statens

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

revisionsverk och forskningsinstitutet, som båda finns i anknytning till riksdagen. Arbetsgruppen hörde talmännen, generalsekreteraren och kanslikommissionen. Dessutom bad den professor Mikael Hidén om ett sakkunnigutlåtande om en grundlagstolkning som berörde reglementet.

Mandatet gick ursprungligen ut den 31 mars 2014, men det förlängdes till och med den 30 september 2014. Den 3 november 2014 avslutade arbetsgruppen sitt arbete.

Uti från arbetsgruppens förslag utarbetades ett förslag från talmanskonferensen för 2014 års riksmöte. Det innehöll också författningsändringar. Förslaget hann dock inte lämnas till riksdagen. Det föreliggande utkastet till talmanskonferensens förslag motsvarar i sak det tidigare förslaget, men med ändringar till följd av lagstiftning och vissa tekniska korrigeringar.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om riksdagens tjänstemän

3 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om kanslikommissionens beslutanderätt när det gäller tjänster vid riksdagens kansli och andra ämbetsverk i anknytning till riksdagen. Talmanskonferensen föreslår att beslutanderätten i fråga om tjänster vid justitieombudsmannens kansli och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor överförs från kanslikommissionen till det berörda ämbetsverket. Undantaget utgörs av tjänster som specificeras i statsbudgeten, som kanslikommissionen beslutar om också i fortsättningen. För statens revisionsverks del infördes motsvarande bestämmelse redan 2007 i 3 § 1 mom.

Den överfödda beslutanderätten gäller när tjänster inrättas, ändras eller dras in. Tjänster som specificeras i statsbudgeten är de som nämns i 4 och 29 § i lagen om riksdagens tjänstemän (nedan kallad tjänstemannalagen).

4 §. I 2 mom. 1 punkten nämns de s.k. specificerade tjänsterna i riksdagens kansli. Talmanskonferensen föreslår att tjänstebenämningen direktör för internationella enheten i stället ska vara direktör för internationella avdelningen.

8 §. Paragrafen gäller utnämning till en tjänst för viss tid. I 3 mom. finns en bestämmelse om att en utnämning av grundad anledning kan ske utan offentligt ansökningsförfarande. Den bestämmelsen ska nu enligt förslaget flyttas till 1 mom.

En anledning som kan motivera en tjänsteutnämning för viss tid utan offentligt ansökningsförfarande kan vara att riksdagens verksamhetsförutsättningar måste säkerställas. Det kan exempelvis röra sig om en situation där en utskottssekreterare insjuknat eller annars är förhindrad att sköta sin uppgift och där man så snabbt som möjligt i stället för denna måste utse en vikarie för viss tid för att utskottet ska kunna arbeta. En annan grundad anledning kan vara till exempel att intern tjänsterotation ska främjas inom ämbetsverket.

Enligt det gällande 8 § 3 mom. i tjänstemannalagen kan en utnämning av grundad anledning ske utan offentligt ansökningsförfarande. Enligt motiveringen till den bestämmelsen (TKF 1/2003 rd)

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

ska bestämmelsen öppna möjlighet att utnämna en person till ett tjänsteförhållande på viss tid utan ett offentligt ansökningsförfarande om han eller hon bedöms kunna klara av sina uppgifter med framgång. Det har rört sig om en relativt kort tidsperiod, högst ett år.

I regel kan tjänsteförhållanden på högst ett år utlysas internt. Syftet är att främja öppenhet, intern tjänsterotation och trivsel i arbetet genom att erbjuda riksdagens tjänstemän möjlighet att utvidga sin kompetens. Förfarandet kan också göra det lättare att nå sådana mål för indragning av tjänster som uppställs i samband med verksamhets- och ekonomiplaneringen. Avsikten är att ansökningstiden vid interna förfaranden i regel ska vara 14 dagar. Om ingen lämplig sökande hittas den vägen kommer tjänsten att utlysas offentligt. En intern sökande ska vid tidpunkten för ansökan vara fast anställd vid det berörda ämbetsverket och ha blivit anställd genom offentligt ansökningsförfarande.

Det föreslagna nya 3 mom. motsvarar 9 § 3 mom. i statstjänstemannalagen. Om en tjänsteman med stöd av 1 eller 2 mom. utnämns för viss tid ska det av utnämningsbeslutet framgå varför det är fråga om viss tid. Tjänstemannen ska utnämnas för hela den tid som utgör grund för visstidsanställningen, om inte något annat beslutas av särskilda skäl.

I motiven till propositionen (RP 63/2007 rd) där 9 § 3 mom. i statstjänstemannalagen ingår sägs det bland annat att det av utnämningsbrevet ska framgå vem tjänstemannen vikarierar för, om det är vikariatet som utgör grunden för visstidsanställningen. På detta sätt säkerställs det att det finns en grund för visstidsanställningen under en persons frånvaro. Enligt propositionsmotiven kan den utnämnda personens uppgifter och lön avvika från uppgifterna och lönen för den person som innehar tjänsten permanent. Det ger ämbetsverken möjlighet att ordna uppgifterna på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt för att arbetet ska flyta.

Om arbetets karaktär utgör grund för visstidsanställningen ska också detta framgå av utnämningsbrevet, påpekas det i propositionsmotiven. Orsaken kan då vara ett tillfälligt behov av extra arbetskraft på grund av stor ärendebalans eller ett tids- eller uppgiftsbegränsat projekt. Arbetet ska vara sådant att det går att avgränsa kvantitativt eller tidsmässigt. Dessutom bör det noteras att kontinuerligt anlitan­de av samma slags expertis i projekt i allmänhet ett tecken på att verksamheten är av permanent natur.

I vissa fall, exempelvis i projektliknande uppgifter, är det ibland svårt att bedöma hur länge grunden för visstidsanställning gäller, och då ska utnämningsbrevet göras upp för den tid som man känner till. Visstidspraktik som hänför sig till studier kan inledningsvis gälla till den beräknade tidpunkten för studiernas slutförande, och sedan kan man efter behov ingå ett nytt tjänsteförhållande för viss tid.

I motiveringen påpekar regeringen också att ett antagande om variation inom ett verksamhetsområde inte räcker för att tidsbegränsa en tjänst.

Underlåtenhet att följa det föreslagna 3 mom. kommer att påverka beloppet på den ersättning som ska betalas till en tjänsteman och som anges närmare i 64 § i tjänstemannalagen. Detta beror på att anställning i tjänsteförhållande för viss tid som inte motiverats också påverkar bedömningen om det över huvud taget föreligger någon på grundad anledning.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

10 §. I 10 § gäller 1 mom. befogenheten att utnämna någon till en tjänst eller en visstidstjänst i riksdagens kansli. Eftersom det föreslås ändringar i behörighetsvillkoren i reglementet för riksdagens kansli (320/1987) behöver hänvisningen till reglementet ändras när det gäller kanslikommissionens befogenheter. Ändringen har en ingen större inverkan på behörighetsfördelningen mellan kanslikommissionen och generalsekreteraren.

13 §. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om hemlighållande av uppgifter om en persons ekonomiska ställning. De uppgifter om en persons ekonomiska ställning "som har lämnats till en myndighet" ska i stället avse uppgifter "som har lämnats till arbetsgivaren". Det rör sig om en språklig ändring.

24 §. Paragrafen gäller tjänstemannens skyldighet att lämna arbetsgivaren nödvändiga upplysningar om sin hälsa för att visa att han eller hon har förutsättningar att sköta tjänsten och arbetsgivarens skyldighet att stå för kostnaderna för hälsokontroller. Uttrycket "vederbörande ämbetsverk vid riksdagen" ska nu ersättas med "arbetsgivaren". Det rör sig om en språklig ändring.

26 a §. Talmanskonferensen föreslår införande av en paragraf, 26 a §. Enligt dess 1 mom. ska en tjänsteman vid sjukdom uppvisa läkarintyg eller ett intyg av en hälsovårdare eller sjukskötare. Om sjukdomen varar högst fem dygn kan tjänstemannen styrka sjukdomen även på något annat tillförlitligt sätt som arbetsgivaren godkänner. Om sjukdomen varar över fem dygn ska den dock styrkas med ett ovan avsett läkarintyg. Det föreslagna 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 23 a § 1 mom. i statstjänstemannalagen. Enligt motiveringen i den berörda propositionen (RP 63/2007 rd) överfördes bestämmelserna om skyldigheten att uppvisa läkarintyg och andra intyg över sjukdom från statstjänstemannaförordningen (971/1994) till lagnivå för att regelverket ska vara enhetligt och för att det över huvud taget är mera lämpligt att reglera sådana skyldigheter på lagnivå i stället för förordningsnivå.

Statsrådet får enligt 23 a § i statstjänstemannalagen genom förordning föreskriva om lättnader i tjänstemännens skyldighet att uppvisa läkarintyg. Ett sådant läge kan uppstå exempelvis vid en omfattande epidemi. Enligt det föreslagna 26 a § 2 mom. i tjänstemannalagen ska kanslikommissionen få bestämma om lättnader i tjänstemännens skyldighet att styrka sjukdom till exempel under en viss period eller i fall som begränsas på annat sätt. Ett sådant läge kan uppstå exempelvis vid en regional eller riksomfattande epidemi.

26 b §. I det nya 26 b § föreslås bestämmelser om tjänstemännens möjligheter att i enlighet med 80 och 81 § i kommunallagen (410/2015) få ledigt från arbetet för att kunna sköta kommunala förtroendeuppdrag. Paragrafen avses hänvisa till kommunallagen. Motsvarande bestämmelse finns i 66 a § i statstjänstemannalagen.

Hänvisningar till denna rätt infördes samtidigt i arbetsavtalslagen (55/2001), statstjänstemannalagen, sjömanslagen (423/1978) och lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003).

Förslaget innebär att kommunala förtroendevalda har rätt till ledighet för att kunna delta i sammanträden i kommunala organ. De måste ändå avtala om ledigheten med arbetsgivaren. Arbetsgivaren kan vägra att bevilja ledighet för mötesdeltagande, om det för en sådan vägran finns ett

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

vägande skäl som hänger samman med arbetet. Med organ avses de kommunala organ som anges i kommunallagen. Rätten gäller också samkommunala organs sammanträden.

Med vägande skäl som hänger samman med arbetet avses att arbetsgivaren som grund för sin vägran inte kan ange sedvanliga faktorer som också normalt är förknippade med arbetet, utan skälet för vägran måste vara särskilt vägande. Ett sådant skäl föreligger i regel inte när en anställd i god tid har meddelat om sammanträdet, så att arbetsgivaren har haft möjlighet att förbereda sig för den anställdas frånvaro med hjälp av omställningar i arbetstiderna eller genom andra åtgärder. Den ledighet som behövs för sammanträdena ska överenskommas så snart som möjligt efter det att den förtroendevalda har underrättat arbetsgivaren om tidpunkterna för sammanträdena.

Den ledighet som beviljas för deltagandet omfattar också den tid för resor från arbetsplatsen och platsen för sammanträdet som behövs för fullgörandet av förtroendeuppdraget.

Fullgörandet av andra förtroendeuppdrag som kommunen förordnar än mötesdeltagande kräver att arbetstagaren och arbetsgivaren kommer överens om saken. Också denna ledighet ska överenskommas omedelbart efter det att den förtroendevalda har meddelat om förtroendeuppdraget. Arbetsgivaren kan vägra att bevilja ledighet och behöver inte för sin vägran ha ett vägande skäl som hänger samman med arbetet.

Den förtroendevalda ska underrätta arbetsgivaren om sammanträdestidpunkterna och om de förtroendeuppdrag som kommunen förordnat utan dröjsmål efter det att han eller hon har fått vetenskap om dem.

Om arbetsgivaren vägrar bevilja ledighet för skötseln av förtroendeuppdrag ska denne på begäran skriftligen redogöra för grunderna för sin vägran. Med förtroendeuppdrag avses både sammanträden i kommunala organ och andra förtroendeuppdrag som kommunen förordnar.

I 80 § i kommunallagen finns bestämmelser om rätten för förtroendevalda på heltid eller deltid att vara lediga för att fullgöra ett förtroendeuppdrag på heltid eller deltid, om rätten att avbryta tjänstledighet, om lön och om andra rättigheter för den som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller deltid.

Utgångspunkten är den att den som ska väljas till ett förtroendeuppdrag på heltid eller deltid ska ge sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald på heltid ska ha rätt att få tjänstledighet från sitt arbete under den tid som förtroendeuppdraget på heltid varar. Om exempelvis kommunstyrelsens mandattid är fyra år men presidiet väljs för ett år åt gången, har en ordförande på heltid rätt till tjänstledighet för ett år. Arbetsgivaren kan inte vägra bevilja en förtroendevald på heltid tjänstledighet med hänvisning till vägande skäl som beror på arbetet.

Förtroendevalda på deltid avses i få rätt till tjänstledighet, utan de ska komma överens om ledigheten med arbetsgivaren. Arbetsgivaren ska kunna vägra på grundval av ett vägande skäl.

Den förtroendevalda kan avbryta tjänstledigheten bara om förtroendeuppdraget upphör på grund av att personen förlorat sin valbarhet eller förtroendeuppdraget återkallats. Tjänstemannen har då

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

rätt att återgå till sitt arbete en månad efter det att arbetsgivaren fått meddelande om att tjänstledigheten avbrutits.

I motiven (80 §) till propositionen med förslag till kommunallag (RP 268/2014 rd) behandlas också tjänstemannarättsliga frågor såsom löneförmåner under sjukledighet och rätten till semester, familjeledigheter och företagshälsovård.

29 §. Vidare behöver man utvidga kretsen av tjänstemän som kan sägas upp då det med beaktande av tjänsteförhållandets art finns ett godtagbart och motiverat skäl för uppsägningen. Det är talmannens och vice talmännens specialmedarbetare som enligt förslaget ska fogas till förteckningen, eftersom det inte går att arbeta med dessa uppgifter utan chefs, talmannens eller en vice talmans, förtroende. Talmannens specialmedarbetare och vice talmännens specialmedarbetare kan i fråga om ställning jämföras med ministrarnas specialmedarbetare, vilka enligt 26 § i statstjänstemannalagen får sägas upp då det med hänsyn till tjänstens natur finns ett godtagbart och motiverat skäl till det. Enligt motiveringen till den paragrafen i statstjänstemannalagen (RP 270/2002 rd) ska det faktum att ministern förlorat förtroendet för specialmedarbetaren kunna utgöra ett sådant skäl. Dessutom föreslås det att direktören för internationella enheten ska få tjänstebestämmelsen direktör för internationella avdelningen.

33 §. I 3 mom. föreslås en ändring i linje med 30 § 3 mom. i statstjänstemannalagen.

Den ändringen av statstjänstemannalagen trädde i kraft 1996 och gäller uppsägningstider. Uppsägningstiderna är där graderade från en till sex månader utifrån den tid tjänstemannen varit anställd. Det innebär att uppsägningstiden är en månad, om anställningsförhållandet har varit högst ett år, två månader, om anställningsförhållandet har varit över ett men högst fem år, tre månader, om anställningsförhållandet har varit över fem men högst nio år, fyra månader, om anställningsförhållandet har varit över nio men högst tolv år, fem månader, om anställningsförhållandet har varit över tolv men högst femton år, och sex månader, om anställningsförhållandet har varit över femton år. Det går att komma överens om andra arrangemang.

Bestämmelserna motsvarar också bestämmelserna om uppsägningstider i 38 § i arbetsavtalslagen.

Det är motiverat att ändra uppsägningstiderna i tjänstemannalagen i enlighet med statstjänstemannalagen för att göra lagstiftningen enhetlig. Det finns ingenting som skulle motivera att riksdagens kansli och ämbetsverken i anslutning till riksdagen ska ha uppsägningstider som avviker från statstjänstemannalagen.

I statens tjänstekollektivavtal för 2012–2014 (51 §) avtalades det om uppsägningstider som avviker från statstjänstemannalagen. Avtalsbestämmelserna motsvarar delvis de nuvarande uppsägningstiderna enligt 33 § 3 mom. i tjänstemannalagen, och därmed blir de faktiska uppsägningstiderna inte enhetliga trots att tjänstemannalagen och statstjänstemannalagen görs enhetliga i detta avseende, såvida inte motsvarande avtalsbestämmelser också införs i riksdagens tjänstekollektivavtal.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

38 §. Enligt förslaget ska 38 § kompletteras med ett 3 mom. Där föreskrivs om situationer där ett tjänsteförhållande upphör när en tjänsteman har beviljats full invalidpension tills vidare. Motsvarande bestämmelse ingår i 35 § 4 mom. i skjutvapenlagen.

Orsaken till den ändringen i statstjänstemannalagen var att det inte för statstjänstemän fanns några bestämmelser om hur tjänsteförhållandet påverkas om tjänsteinnehavaren beviljas invalidpension (RP 63/2007 rd). Sådana bestämmelser fanns redan då i fråga om exempelvis kommunala tjänsteinnehavare. Enligt momentet upphör en tjänstemans tjänsteförhållande vid utgången av den kalendermånad under vilken tjänstemannens rätt till lön under sjukdomstiden har upphört, om tjänstemannen på grundval av ett tjänsteförhållande har beviljats full invalidpension tills vidare. Om arbetsgivaren har fått del av beslutet om invalidpension senare upphör tjänsteförhållandet vid utgången av månaden för delfäendet. I dessa lägen krävs varken uppsägning eller någon annan åtgärd i syfte att avsluta tjänsteförhållandet för att det ska upphöra. Däremot utgör det inget grund för uppsägning att en tjänsteman beviljas partiell invalidpension.

Syftet med reglerna är att göra situationen mer entydig i de fall där en tjänsteman beviljats full invalidpension men inte går med på att säga upp sig. Samtidigt förhindras överlappande pensionsutbetalning och utbetalning av sjukdomstida lön, och behovet av återkrav minskar.

40 §. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om tjänstemannens rätt att bo i en tjänstebostad under den tid han eller hon är permitterad. Talmanskonferensen föreslår att momentet upphävs, eftersom riksdagens kansli sedan juli 2009 inte längre har några tjänstebostäder.

43 §. Paragrafen föreskriver om avstängning från tjänsteutövning. Nu föreslås ett nytt 1 mom. varvid nuvarande 1–3 mom. blir 2–4 mom. I 2–4 mom. föreslås språkliga ändringar.

Det föreslagna nya 1 mom. motsvarar 40 § 1 mom. i statstjänstemannalagen. Enligt förslaget ska en tjänsteman vid riksdagens kansli på samma grunder som en statstjänsteman kunna avstängas från tjänsteutövning utan att tjänsteförhållandet upphör. Har ett beslut om uppsägning av en tjänsteman inte vunnit laga kraft vid uppsägningstidens utgång, ska tjänstemannen avstängas från tjänsteutövning, om inte högsta förvaltningsdomstolen av särskilda skäl beslutar något annat. Har en tjänsteman avsatts eller tjänsteförhållandet upplösts, ska tjänstemannen omedelbart avstängas från tjänsteutövning även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

54 §. Paragrafen gäller rätten för tjänstemän vid riksdagens kansli att delta i stridsåtgärder i situationer där det inte finns något gällande kollektivavtal, dvs. ett avtalslöst läge. I den gällande lagen anges de tjänstemän som inte får delta i stridsåtgärder utifrån den avdelning de jobbar på. En så pass omfattande och ospecificerad avgränsning av rätten att strejka kan emellertid vara problematisk till följd av de krav som ställs när man vill begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna. Dessutom kan det hända att organisatoriska förändringar har lett till att sådana tjänstemän utesluts från strejkförbudet vars arbetsinsats kan vara nödvändig för att riksdagen ska ha förutsättningar att fullgöra sina uppgifter som statsorgan också medan en arbetskonflikt pågår.

Förslaget utgår från att riksdagens kansli ska kunna se till att riksdagen har förutsättningar att fullgöra sina uppgifter som statsorgan oberoende av stridsåtgärder. Om en stridsåtgärd hindrar eller i

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

väsentlig grad stör riksdagens verksamhet som statsorgan ska parterna, sedan de fått kännedom om saken, utan dröjsmål vidta behövliga åtgärder för att undanröja hindret eller störningen.

De föreslagna bestämmelserna har ett likartat innehåll som i lagen om republikens presidents kansli (100/2012, 56 §).

Den fackliga föreningsfriheten och friheten att organisera sig för att bevaka andra intressen tryggs i 13 § 2 mom. i grundlagen. Momentet nämner inte uttryckligen rätten till stridsåtgärder. Enligt förarbetena till grundlagen innebär den fackliga organiseringsfriheten också att den som utövar sin frihet inte ska drabbas av skadliga påföljder, och därmed utgör deltagande i en laglig arbetskonflikt inte en godtagbar grund för avsked från arbetet eller särbehandling i arbetslivet (RP 309/1993 rd, s. 65/I).

Grundlagsutskottet har varit av den åsikten att denna grundlagsbestämmelse ger anledning till en viss återhållsamhet till att i lag utfärda av kollektivavtalssystemet oberoende bestämmelser om tillåtna eller förbjudna stridsåtgärder i arbetskonflikter och har ansett att 56 § i lagen om republikens presidents kansli är korrekt i detta avseende (GrUU 5/1997 rd, s 6/I, och GrUU 12/2003 rd). Enligt den nämnda 56 § ska det "säkerställas att presidentämbetet kan utövas oberoende av stridsåtgärder. Om en stridsåtgärd hindrar eller i väsentlig grad stör riksdagens verksamhet som statsorgan ska parterna, sedan de fått kännedom om saken, utan dröjsmål vidta behövliga åtgärder för att undanröja hindret eller störningen.

Syftet med bestämmelsen är att understryka parternas skyldighet att vid en hotande arbetskonflikt å ena sidan effektivare eftersträva en förhandlingsuppgörelse om kollektivavtalet och å andra sidan avgränsa stridsåtgärderna så att riksdagen har förutsättningar att fullgöra sina uppgifter som statsorgan oberoende av arbetskonflikten. På riksdagens kansli tillämpas lagen om medling i arbetstvister (420/1962). Beslutanderätten när det gäller att avgränsa stridsåtgärderna utövas för arbetsgivarens vidkommande av kanslikommissionen.

De första kollektivavtalen inom riksdagens avtalsordning trädde i kraft den 1 juli 2006.

58 §. I paragrafen finns bestämmelser om straffrättsligt ansvar för deltagande i en stridsåtgärd och om förbud mot att säga upp tjänstemän som deltagit i en arbetskonflikt. Eftersom stridsåtgärder enligt det föreslagna 54 § ska vara tillåtna under förutsättning att riksdagen kan fungera bör hänvisningen till 54 § i den gällande lagen strykas.

61 §. Paragrafen föreskriver om löneutbetalning till tjänstemän som omfattas av en stridsåtgärd. Den sista meningen gäller en tjänstemans rätt att använda sin tjänstebostad under pågående stridsåtgärd. Enligt förslaget ska den utgå eftersom riksdagens kansli sedan juli 2009 inte längre har några tjänstebostäder.

63 §. Paragrafen gäller ändringssökande i ärenden som gäller ekonomiska förmåner på grund av anställning. I 1 mom. föreslås dels språkliga ändringar, dels ett tillägg som säger att bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Därmed kommer 63 § att i sak motsvara 52 § i statstjänstemannalagen.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Vidare föreslås ett nytt 2 mom. om tidsfristen för begäran om omprövning enligt 1 mom. Om omprövning inte har begärts inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket transaktionen borde ha skett föreslås det att rätten till förmånen ska vara förverkad. Bestämmelserna motsvarar 62 § 1 mom. i statstjänstemannalagen.

63 a §. En ny 63 a § föreslås. I dess 1 mom. finns bestämmelser om en tjänstemans rätt att söka ändring i ett beslut som arbetsgivaren fattat avseende tjänstemannen. Beslutet ska få överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen med iakttagande av förvaltningsprocesslagen (586/1996). Det föreslagna 1 mom. motsvarar i sak 53 § 2 mom. och 55 § 1 och 2 mom. i statstjänstemannalagen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om besvärsförbud. Ett beslut får inte överklagas genom besvär om det gäller utnämning till en tjänst eller ett tjänsteförhållande, tjänstledighet som är beroende av prövning eller förordnande till en uppgift när tjänstemannen har gett sitt samtycke till förordnandet. Momentets innehåll motsvarar 57 § 3 mom. 1, 3 och 4 punkten i statstjänstemannalagen.

Systemet för sökande av ändring i statstjänstemannalagen reviderades med verkan från och med den 1 april 2013, och huvudregeln blev rätt att överklaga beslut som gäller tjänstemän. Dessutom upprättades en uttömmande förteckning över de beslut som inte får överklagas genom besvär. Besvärshöjningen är densamma som i normala förvaltningsärenden, dvs. antingen förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt den föreslagna 2 mom. 1 punkten ska det inte gå att överklaga ett beslut genom besvär om det gäller utnämning till en tjänst eller ett tjänsteförhållande. I den proposition (RP 61/2011 rd) som gällde ändring av 57 § i statstjänstemannalagen motiveras besvärsförbudet i utnämningsärenden bland annat med att myndigheterna när det gäller beslut om utnämningar till tjänster och tjänsteförhållanden är bundna till de allmänna utnämningsgrunderna enligt grundlagen och till behörighetskraven för tjänsterna. Det är i allmänhet inte möjligt att enbart utifrån utnämningsgrunderna utse den otvivelaktigt mest kompetenta kandidaten. En tjänst brukar innefatta olika uppgifter vars relativa betydelse kan variera när de sökandes kompetens och lämplighet bedöms. Även om utnämningsgrunderna tillämpas som förpliktande rättsnormer är deras ställning när de sökande jämförs mer principiell än skyldigheten att bedöma de sökandes behörighet. En utnämningsprocess innefattar omfattande avvägningar och analys av personliga egenskaper. Därför är en bedömning i efterskott utifrån rättsliga aspekter synnerligen problematisk vid sökande av ändring.

Enligt den föreslagna 63 a § 2 mom. 2 punkten får sådana beslut inte överklagas genom besvär som gäller tjänstledighet som är beroende av prövning. Enligt de nämnda propositionsmotiven är frågan om tjänstledighet som är beroende av prövning entydigt något som faller inom arbetsgivarens beslutanderätt. Det är fråga om beslut som ska fattas relativt snabbt, och den önskade tjänstledigheten avses normalt sett också börja inom en relativt kort tid. Ett beslut som fattas på grundval av eventuella besvär skulle i allmänhet meddelas alltför sent från ändringssökandens synpunkt. Det väsentliga ur arbetsgivarens synvinkel är att ämbetsverkets uppgifter sköts. Det är i sådana fall fråga om normal organisering av arbete och uppgifter. I fråga om tjänstledighet som är beroende av prövning kan tjänstemannen utnyttja rättsmedlen enligt lagen om jämställdhet mel-

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

lan kvinnor och män (609/1986) och diskrimineringslagen om beslutet fattats på diskriminerande grunder.

Enligt 2 mom. 3 punkten gäller besvärsförbudet förordnande till en uppgift när tjänstemannen har gett sitt samtycke till förordnandet. Enligt de nämnda propositionsmotiven avses med förordnande till en uppgift de situationer där en tjänsteman som är anställd vid ett ämbetsverk till exempel förordnas att sköta en chefsuppgift vid ämbetsverket. Förordnande till en uppgift genomförs i samförstånd med tjänstemannen. Huvudregeln är att det rör sig om ett internt anmälningförfarande där de tjänstemän som så önskar kan anmäla intresse exempelvis för en chefsuppgift.

Paragrafens 3 mom. avses gälla besvärsrätt vid ett beslut om ett sådant förordnande till en uppgift som tjänstemannen har gett sitt samtycke till men där beslutet innebär att placeringsorten för tjänsten ändras. Beslutet ska då få överklagas genom besvär. I sak motsvarar momenten 57 § 4 mom. i statstjänstemannalagen.

68 §. Enligt förslaget ska 3 mom. upphävas eftersom 54 § inte längre förbjuder arbetskonflikter.

68 a §. Lagen föreslås få en 68 a § där 1 mom. innehåller bestämmelser om fortsatt tjänsteförhållande vid olaglig uppsägning eller hävning av tjänsteförhållandet. Den bestämmelsen finns nu i 63 § 5 mom. Bestämmelsen motsvarar 55 § 3 mom. i statstjänstemannalagen.

Paragrafens 2 mom. gäller situationer där det genom ett lagakraftvunnet beslut av högsta förvaltningsdomstolen slagits fast att ett tjänsteförhållande avslutats i strid med lag. Tjänstemannen ska då betalas den inkomst som denne har gått miste om till följd av att tjänsteförhållandet avslutats. Motsvarande bestämmelse finns i 55 a § i statstjänstemannalagen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om en redogörelse som tjänstemannen är skyldig att visa upp för arbetsgivaren för uträkning av den förlorade inkomst som avses i 2 mom. Motsvarande bestämmelse finns i 55 a § i statstjänstemannalagen.

Enligt den propositionen (RP 61/2011 rd) genom vilken 55 a § i statstjänstemannalagen infördes krävs det att tjänstemannen lämnar in en utredning över andra inkomster och ersättningar till arbetsgivaren för att den förlorade inkomsten ska kunna räknas ut och ersättas. Tjänstemannen kan efter uppsägningen eventuellt ha varit anställd hos en annan arbetsgivare eller utövat ett yrke eller haft andra löneinkomster eller inkomster av annat slag. Tjänstemannen kan också för samma tid ha fått sjukdagpenning eller moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen. Eftersom det är meningen att tjänstemannen också ekonomiskt ska befinna sig i samma ställning som han eller hon skulle ha befunnit sig i, om anställningsförhållandet inte hade avslutats, måste dessa löneförmåner och andra förmåner dras av från det inkomstbortfall som tjänstemannen får ersättning för. Eventuella löneinkomster och motsvarande ska dras av till den del de motsvarar inkomst för ordinarie arbetstid eller motsvarande inkomster som tjänstemannen inte hade tjänat in i sin tjänstutövning. Sjukdagpenning som betalats ut enligt sjukförsäkringslagen dras av till fullt belopp. Det faktum att sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen dras av leder inte till någon förändring i arbetsgivarens ställning, eftersom den dagpenningen i alla fall skulle ha betalats ut till arbetsgivaren, om tjänstemannens tjänsteförhållande inte skulle ha avslutats.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

69 §. I 1 mom. finns bestämmelser om när en tjänsteman ska anses ha avgått vid utnämning till en annan tjänst vid riksdagen eller en annan statlig tjänst. Nu föreslås tillägg av en bestämmelse om tjänstemannens rätt att återgå till sin tjänst om det nya tjänsteförhållandet upplöses under provotiden. Tjänstemannen är tjänstledig från sin tidigare tjänst vid riksdagen till dess att provotiden upphör i den nya statliga tjänsten eller nya tjänsten vid riksdagen. En tjänsteman ska anses ha avgått från sin tidigare tjänst vid riksdagen när provotiden har upphört, om inte det nya tjänsteförhållandet har upplösts under provotiden.

Bestämmelserna motsvarar 65 § 3 mom. i statstjänstemannalagen. Avsikten med den ändringen i statstjänstemannalagen var att främja arbetskraftens rörlighet inom statsförvaltningen. Det ansågs också att ändringen gör det lättare att placera de tjänstemän i nya uppgifter som på grund av omlokaliseringar och produktivitetsfrämjande åtgärder inom statsförvaltningen förlorar sina arbetsuppgifter (RP 63/2007 rd).

Talmanskonferensen föreslår också att omnämmandet av provotiden utgår från 2 mom., eftersom det inte längre behövs.

2. Reglementet för riksdagens kansli

Riksdagens kanslis uppgifter

1 §. Kansliets uppgifter definieras på samma sätt som i 74 § i riksdagens arbetsordning. Av definitionen följer samtidigt en skyldighet för kansliet att fortlöpande trygga och utveckla förutsättningarna för verksamheten.

Kansliet ska i sin verksamhet värna öppenhetsprincipen på det sätt som avses i grundlagen, i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i förvaltningslagen och därigenom tillgodose demokratin.

Förhållande till andra författningar

2 §. Den föreslagna paragrafen är informativ till sin karaktär och är avsedd att underlätta tolkningen av reglementet. Arbetet i riksdagens kansli regleras inte bara genom reglementet utan dessutom i riksdagens arbetsordning och i ett flertal speciallagar. Arbetsordningen och andra lagar som reglerar riksdagens verksamhet ska ges företräde framför reglementet för riksdagens kansli. Bestämmelserna i reglementet är sekundära i förhållande till lagen om Riksdagsbiblioteket (717/2000), lagen om säkerhetsåtgärder i riksdagen (364/2008) och förvaltningslagen (434/2003).

Kansliets organisation och avdelningarnas uppgifter

3 §. I paragrafens 1 mom. konstateras det att riksdagens generalsekreterare är chef för riksdagens kansli. I 74 och 75 § i riksdagens arbetsordning definieras det hierarkiska förhållandet mellan kansliets högsta organ. Riksdagens kansli är underställt kanslikommissionen och riksdagens generalsekreterare är chef för kansliet. Generalsekreteraren är dessutom sekreterare för riksdagen och högsta sakkunnig i fråga om lagstiftningsarbetet i riksdagen. I den andra meningen i 1 mom.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

hänvisas till de här uppgifterna. Till generalsekreterarens sakkunniguppgifter hör bland annat att leda förberedelserna för plenum, biträda talmannen i plenum, justera plenumprotokollet och svara för andra avslutande åtgärder efter plenum.

I paragrafens 2 mom. nämns kansliets avdelningar. Dessa är centralkansliet, utskottssekretariatet, förvaltnings- och serviceavdelningen, internationella avdelningen, utrednings- och informationsavdelningen samt säkerhetsavdelningen. Enligt förslaget ska alla enheter inom organisationen ha avdelningsstatus. Vissa avdelningar föreslås få nya namn. Den nuvarande förvaltningsavdelningen ska heta förvaltnings- och serviceavdelningen, internationella enheten blir internationella avdelningen, utrednings- och informationsenheten utrednings- och informationsavdelningen och säkerhetsenheten säkerhetsavdelningen. Alla avdelningar är underställda generalsekreteraren. Den nya avdelningsindelningen påverkar inte organisationens hierarkiska förhållanden.

4 §. Paragrafen föreskriver om centralkansliets uppgifter. Centralkansliet ska trygga plenumarbetet under alla förhållanden och ha det direkta ansvaret för att förbereda och leverera stödtjänster i samband med riksdagens plenum. Den administrativa hanteringen av ledamöternas riksdagsinitiativ och skriftliga frågor sköts av centralkansliet.

Enligt förslaget ska centralkansliet också i första hand svara för beredningen av talmanskonferensens möten, vid behov i samverkan med andra avdelningar, särskilt utskottssekretariatet. Det är i regel centralkansliet som ska se till att talmanskonferensens beslut verkställs.

Till de stödtjänster som centralkansliet svarar för hör att föra vissa register som hänför sig till riksdagsarbetet. Bland dessa kan nämnas registret över riksdagsgrupper, registret över uttalanden och registren över riksdagsledamöternas personuppgifter och bindningar.

5 §. Paragrafen föreskriver om utskottssekretariatets uppgifter. Utskottssekretariatet ska organisera utskottsarbetet, bereda de ärenden som behandlas i utskotten och sköta andra uppgifter som hör till utskotten. I riksdagens arbetsordning föreskrivs om utskottsarbetet och dessutom finns det närmare bestämmelser om saken i de allmänna anvisningar som utfärdas av talmanskonferensen. Utskottssekretariatet ska se till att utskotten har möjlighet att bereda riksdagsärenden. Utskottens sekreterare ska dessutom biträda utskottsordförandena när det gäller att följa de lagfästa procedurerna och säkerställa att utskottens beslut följer lag. Utskottssekretariatet ska producera de stödtjänster utskotten behöver.

Enligt paragrafens 2 mom. föreskrivs det i talmanskonferensens anvisningar om de uppgifter utskottens sekreterare ska sköta. Bestämmelsen motsvarar 25 § i det gällande reglementet.

6 §. Den nuvarande förvaltningsavdelningen genomgår för närvarande förändringar såväl när det gäller organisation som verksamhet. Avsikten är att förbättra servicen och öka produktiviteten genom att införa nya arbetssätt. Förslaget till nytt namn, förvaltnings- och serviceavdelningen, avspeglar detta.

Beredningen av kanslikommissionens möten har redan tidigare hört till förvaltningsavdelningen. Enligt förslaget ska förvaltnings- och serviceavdelningen också ha hand om beredningen av led-

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

ningsgruppens möten i samverkan med generalsekreteraren, som är ordförande för ledningsgruppen. Avdelningen ska också följa upp verkställigheten av kanslikommissionens möten.

Skötseln av riksdagens ekonomiförvaltning innefattar beredning och uppföljning av verksamhets- och ekonomiplaner. Avdelningen sammanställer och sammanjämkar verksamhets- och ekonomiplanen, personalplanen, den årliga verksamhetsplanen och budgeten. Uppföljningen görs med hjälp av verksamhetsberättelsen, bokslutet och personalbokslutet. Avdelningen ska dessutom sköta betalningsrörelse, bokföring och andra uppgifter som hör till ekonomiförvaltningen.

Till personalförvaltningen hör enligt förslaget planering och utveckling av personalresurserna, arbetshälsofrågor, utbildningsplanering, utveckling av ledarskapet samt personalförvaltningens stödfunktioner. Förvaltnings- och serviceavdelningen sköter också de uppgifter som hör till riksdagens kansli som arbetsgivare, dvs. tjänste- och kollektivavtalsfrågor, samarbetsfrågor samt främjande av jämlikhet och jämställdhet i riksdagens kansli.

Förvaltnings- och serviceavdelningen svarar också för att utveckla förvaltningen och ge anvisningar om den och för sådana administrativa stödfunktioner i riksdagens kansli som inte hör till någon annan enhet. Förvaltnings- och serviceavdelningen har dessutom numera hand om verksamhets- och ekonomiplanen, budgeten, bokföringen och betalningsrörelsen för riksdagens justitieombudsmans kansli.

7 §. Internationella avdelningens uppgift är att bistå presidiet, riksdagens internationella delegationer och andra organ med expertis och att stödja riksdagens bilaterala parlamentariska samarbete. Internationella avdelningen har hand om arrangemangen vid interparlamentariska organisationers sessioner, seminarier och konferenser som riksdagen är värd för. Avdelningen ger också anvisningar för de internationella samarbets- och vänskapsgruppernas arbete.

8 §. I paragrafen föreskrivs om utrednings- och informationsavdelningens uppgifter. Utrednings- och informationsavdelningen stödjer riksdagens arbete genom att inhämta och producera information till stöd för riksdagsarbetet och genom att främja öppenhet och dialog tillhandahålla information. Utöver kunderna inom riksdagen betjänar enheten också massmedia, intressentgrupper, allmänheten och internationella kunder. Avdelningen sköter informationen i samverkan med riksdagens talman och generalsekreterare. I lagen om Riksdagsbiblioteket (717/2000) finns bestämmelser om biblioteket.

9 §. I paragrafen föreskrivs det om säkerhetsavdelningens uppgifter. Säkerhetsavdelningen ska sköta frågor som angår riksdagens säkerhet. Avdelningens uppgifter är av speciell karaktär och den ska ha beredskap att svara för säkerheten under alla förhållanden. En konsekvens av det är att säkerhetsuppgifterna sköts av samma personal såväl under normala förhållanden som under undantagsförhållanden på det sätt som situationen kräver.

Till riksdagens säkerhetsområde hör ansvar för att säkerhetsarrangemangen fungerar och förbättras, riskhantering, räddningsverksamhet, upprätthållande av beredskapen, beredskap för undantagsförhållanden samt säkerheten på alla områden. Med detta avses personsäkerhet, fastighets- och localsäkerhet, räddningsverksamhet, brottsäkerhet, verksamhetssäkerhet, miljösäkerhet och säkerhet i fråga om utrikesfunktioner.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Avdelningen samverkar med flera säkerhetsmyndigheter.

10 §. I paragrafen finns bestämmelser om centralkansliets avdelningsstruktur och dess enheters uppgifter. Det föreslås att enheten "centralkansliets gemensamma" ska byta namn till plenumenheten, vilket bättre beskriver dess funktion.

Plenumenheten ska ha det direkta ansvaret för förberedelserna inför plenum och talmanskonferensens möten och för uppföljning av beslut. Det här innefattar att biträda talmannen i plenum, bereda personval och val av organ, sköta inspelningen av plenumförhandlingarna och ljudåtergivningen under plenum, uppdatera salsystemet, ansvara för beslutsprotokollet i plenum och sätta upp riksdagens svar och skrivelser på finska. Plenumenheten ska biträda riksdagsledamöterna i frågor som gäller riksdagsinitiativ och andra åtgärder i riksdagsuppdraget.

Protokollbyrån ska göra upp protokoll över plenum. I protokollen antecknas beslut, behandlingsprocesser och återges plenaranföranden i möjligast autentisk form. Byrån ansvarar för att färdigställa och publicera protokollen.

Svenska byrån utarbetar riksdagsutskottens betänkanden och utlåtanden samt talmanskonferensens förslag och riksdagens svar och skrivelser på svenska och svenska riksdagshandlingar på finska. Byrån svarar också för det svenskspråkiga plenumprotokollet i sammandrag och ordnar tolkning i plenum och utskott. Byrån översätter också annat skriftligt material i anknytning till riksdagsarbetet.

Dokumentbyrån ska sköta produktionen och publiceringen av riksdagshandlingar. Byrån svarar för tjänster i anknytning till riksdagshandlingarna och andra trycksaker samt sköter reproservicen. I samarbete med andra enheter svarar byrån för riksdagens ärendehanteringssystem och för registren med uppgifter om ledamöterna.

11 §. Utskottssekretariatet har ett EU-sekretariat som ska sköta riksdagens av utskottsarbetet oberoende relationer till Europeiska unionens institutioner och det interparlamentariska samarbetet inom unionen såsom talmanskonferenser och andra permanenta samverkansformer mellan medlemsstaternas parlament. EU-sekretariatet ska fungera som administrativt ramverk för större internationella evenemang som riksdagen ordnar inom ramen för EU-samarbetet. EU-sekretariatet består av stora utskottets och utrikesutskottets kanslier och riksdagens specialmedarbetare i Bryssel. Också andra tjänstemän kan förordnas till EU-sekretariatet.

12 §. Förvaltningsavdelningens organisation föreslås bli helt omstrukturerad. Den nya förvaltnings- och serviceavdelningen ska enligt förslaget bestå av förvaltningsdirektörens ledningsstab, serviceenheten och företagshälsan samt av fastighetsbyrån och IT-byrån. Den nuvarande förvaltningsbyrån och räkenskapsbyrån läggs ner.

Ledningsstaben svarar för stödtjänster för kanslikommissionens och förvaltnings- och serviceavdelningens beslutsfunktioner samt för personal- och ekonomiplanering, rapportering och arbetsgivaråtaganden.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Förvaltningsavdelningen, i praktiken förvaltningsavdelningens byråer, har hittills skött servicen för riksdagsledamöter, personal och externa kunder. Genom den föreslagna omorganiseringen kommer förvaltnings- och serviceavdelningen att ha en serviceenhet som producerar direkt kundservice i form av mötes- och evenemangstjänster, kundservice och logistik, stödtjänster för IT-teknik, personaltjänster inklusive rekryteringstjänster och upphandlingstjänster.

Fastighetsavdelningen ska sköta de lokaler som riksdagen disponerar och svara för arbetsmiljön. Byrån ska också sköta fastighetsunderhåll och byggprojektering, vårda och underhålla möbler och materiel i riksdagens lokaler och svara för bevarandet av inventarier som hör till nationalegendomen.

IT-byrån ska planera och bereda upphandling av data- och kommunikationsteknik samt datasystem och svara för underhåll och utveckling av såväl hårdvara som mjukvara. Byrån ansvarar också för datasäkerheten.

Företagshälsan ska svara för företagshälsovårdens tjänster och vara sakkunnig vid utveckling av arbetshälsan för kansliets personal och riksdagsledamöterna. Företagshälsan ska också ge experthjälp i frågor som gäller en hälsosam och säker arbetsmiljö.

13 §. I paragrafen föreskrivs om utrednings- och informationsavdelningens uppgifter. I avdelningen ingår riksdagsinformationen, interna utredningstjänsten och Riksdagsbiblioteket.

Riksdagsinformationen tillhandahåller expertis i kommunikativa ärenden för riksdagens organ, presidiet och andra ledamöter och för riksdagens kansli. Informationen betjänar också finländska och internationella media och svarar för riksdagens publika och interna webbtjänst, för bildproduktion och för kommunikationen i sociala medier. Medborgarinformationen tar sig uttryck i bland annat guidade visningar och tillställningar för allmänheten, verksamheten i Infocentrum och produktion av informationsmaterial. I samarbete med andra enheter svarar riksdagsinformationen också för den interna kommunikationen.

Interna utredningstjänsten ska ta fram den information som ledamöterna och riksdagens organ och tjänstemän behöver i sitt riksdagsarbete. I uppgiften ingår att inhämta och analysera information på det sätt som tillgodoser riksdagskundernas behov. Interna utredningstjänsten ger också nätverksbaserade informationstjänster och svarar för mediabevakningen. Enheten deltar i det interparlamentariska informationstjänstsamarbetet.

Riksdagsbiblioteket betjänar riksdagen, är centralarkiv för riksdagen och är samtidigt ett offentligt centralbibliotek som är öppet för alla. Biblioteket letar fram informationskällor, katalogiserar och indexerar material för att göra det lättillgängligt och tillhandahåller informationstjänster och kurser i informationshantering. Biblioteket ska också sköta den permanenta förvaringen av originalmaterial från riksdagen och svara för informationsstyrningen och riksdagens registratorskontor.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Ledningsgruppen

14 §. I en helt ny paragraf föreskrivs det om ledningsgruppen för riksdagens kansli, dess ställning, uppgifter och medlemmar. Till dags dato har det inte funnits några bestämmelser om ledningsgruppen trots att den redan är väl etablerad.

Ledningsgruppen behandlar vid sina möten frågor som rör kansliet och dess avdelningar. Ledningsgruppen bereder bl.a. verksamhets- och ekonomiplanerna, personalärenden och olika utvecklingsprojekt.

Gruppen fattar inga beslut utan dess uppgift ska bland annat vara att trygga de riksdagsinterna kontakterna och informationsgången. Ledningsgruppen kan föra diskussioner om och behandla ärenden som gäller avdelningarna. De slutliga besluten fattas eller beslutsförslagen framläggs av den behöriga tjänstemannen under tjänsteansvar enligt gällande föreskrifter och om möjligt med hänsyn till de riktlinjer som ledningsgruppen har lagt fast.

Ordinarie medlemmar är avdelningarnas chefer och personalens representanter. Avsikten är att alla tjänstemannaföreningar med förhandlingsrätt som är verksamma i riksdagens kansli ska ha en representant i ledningsgruppen (se 46 § i lagen om riksdagens tjänstemän). Också chefen för internrevisionen deltar i ledningsgruppens möten. Ordföranden kan dessutom kalla experter till gruppens möten och utser ledningsgruppens sekreterare.

Tjänstemännens uppgifter

15 §. I paragrafen föreskrivs om riksdagens generalsekreterare. Bestämmelsen är en uppdaterad formulering av motsvarande gällande paragraf. I sin egenskap av chef för kansliet ska generalsekreteraren svara för att kansliet kan fullgöra sina uppgifter och utveckla sin verksamhet.

Enligt 72 § 3 mom. i arbetsordningen är det i första hand generalsekreteraren och förvaltningsdirektören som föredrar ärenden för kanslikommissionen. Enligt nuvarande praxis föredrar generalsekreteraren de viktigaste utnämningsärendena enligt vad kanslikommissionen bestämmer. Här avses kansliets högsta tjänstemän och vissa andra tjänstemän med centrala uppgifter inom lagberedningen.

16 §. Riksdagens biträdande generalsekreterare är chef för utskottssekretariatet. Biträdande generalsekreteraren ska samordna utskottens arbete så att beredningen av riksdagsärenden sker så smidigt och väl som möjligt utifrån gemensamma riktlinjer. Biträdande generalsekreteraren ska biträda generalsekreteraren i dennes uppdrag som riksdagens sekreterare och är generalsekreterarens ställföreträdare.

17 §. Riksdagens lagstiftningsdirektör är chef för centralkansliet. Lagstiftningsdirektören ska svara för beredning av plenum och de stödtjänster som behövs under plenum. I praktiken planerar lagstiftningsdirektören riksdagens plenum under generalsekreterarens överinseende. Lagstiftningsdirektören ska samordna plenumarbetet med statsrådets och utskottens arbete.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

18 §. Förvaltningsdirektören är chef för ledningsstaben och leder cheferna för förvaltnings- och serviceavdelningens andra enheter. Förvaltningsdirektören är föredragande i kanslikommissionen och svarar för att utveckla kansliets förvaltning, utfärda allmänna förvaltningsanvisningar och för att samordna avdelningarnas verksamhets- och ekonomiplaner. Förvaltningsdirektören är ledande arbetsgivartjänsteman och bereder förvaltningsärenden för ledningsgruppen.

19 §. Chefen för internationella avdelningen leder avdelningens expertisservice till riksdagens internationella delegationer och svarar för samverkan mellan de interparlamentariska organisationerna och för kontakterna till andra parlament när det hör till avdelningen. Avdelningschefen föredrar ärenden som gäller internationellt samarbete för presidiet och sköter i nära samarbete med talmannen och generalsekreteraren uppgifter i anknytning till det.

20 §. Utrednings- och informationsdirektören leder utrednings- och informationsavdelningen. Informationschefen ska i synnerhet se till att riksdagsinformationen fungerar och utvecklas och samordna de andra enheternas informationsverksamhet. Informationschefen ska sköta uppdraget i nära samverkan med talmannen och generalsekreteraren.

21 §. Säkerhetsdirektören leder säkerhetsavdelningen och ska under alla förhållanden svara för riksdagens säkerhet i samverkan med talmannen och generalsekreteraren och med säkerhetsmyndigheterna. Säkerhetsdirektören ska se till att riksdagens säkerhetssystem ligger på en nivå som tryggar ett störningsfritt riksdagsarbete.

22 §. I den föreslagna bestämmelsen avses med chefer alla riksdagstjänstemän som leder andras arbete. Chefskapet och ledarskapet ska utvecklas kontinuerligt. Ledarskapet är av stor betydelse för hur kansliet klarar av sina uppgifter. Cheferna ska utgå från kansliets gemensamma mål och arbeta på ett sätt som tar hänsyn till den strategi och de värden som kanslikommissionen har lagt fast.

23 §. I paragrafen föreskrivs om riksdagens internrevision, dess uppgifter och inspektionsobjekt. Internrevisionen ska utvärdera kansliets rikshantering, interna tillsyn och lednings- och förvaltningssystem med hänsyn till om de är tillräckliga, tillförlitliga och fungerande. Vilken som helst funktion eller enhet kan vara föremål för internrevision. Internrevisionen ska rapportera sina iakttagelser till kanslikommissionen och det material som inhämtas i samband med revisionen ska kunna utnyttjas för att förbättra kansliets verksamhet.

Chefen för internrevisionen ska leda verksamheten och är i funktionellt hänseende underställd kanslikommissionen och i administrativt hänseende riksdagens talman. På det sättet understryks internrevisionens oberoende ställning.

24 §. I paragrafen föreskrivs om ställföreträdare för tjänstemän. Enligt den gällande arbetsordningen förordnas ställföreträdaren för en avdelningschef av kanslikommissionen. Nu föreslås det att respektive chefer förordnar ställföreträdarna. Det här betyder att generalsekreteraren förordnar ställföreträdaren för en avdelningschef och avdelningscheferna ställföreträdaren för en byråchef. Förslaget öppnar för en smidigare process.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

25 §. Paragrafen gäller förfarandet vid föredragning. Enligt det gällande reglementet ska en tjänsteman vid riksdagens kansli på föredragning avgöra ärenden inom sin behörighet enligt vad kanslikommissionen förordnat. Det föreslås att bestämmelsen om föredragning preciseras så att det sägs att också ärenden om vilka så föreskrivs ska avgöras på föredragning.

I 72 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning och 10 och 71 § i lagen om riksdagens tjänstemän finns bestämmelser om föredragning.

I 72 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning föreskrivs att föredragande i kanslikommissionen är riksdagens generalsekreterare och riksdagens förvaltningsdirektör samt de andra tjänstemän vid riksdagens kansli som kanslikommissionen har förordnat till föredragande.

Föredragningsförfarandet tillgrips i riksdagens kansli vid tjänsteutnämningar som kanslikommissionen ska besluta om på föredragning av generalsekreteraren eller förvaltningsdirektören. Enligt 18 § 2 mom. i det gällande reglementet ska generalsekreteraren i kanslikommissionen föredra de viktigaste utnämningsärendena inom kansliet.

Enligt 10 § i lagen om riksdagens tjänstemän beslutar kanslikommissionen om utnämning till andra tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli för vilka behörighetsvillkoren finns angivna i 32 § i reglementet för riksdagens kansli. Riksdagens generalsekreterare beslutar om utnämning till övriga tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli. Också generalsekreteraren fattar utnämningsbeslut på föredragning.

Enligt 71 § i lagen om riksdagens tjänstemän fattar kanslikommissionen på föredragning beslut om överföring av en tjänst inom ett ämbetsverk, förflyttning av en tjänst inom kansliet eller för viss tid till ett annat ämbetsverk, ombildning av ett tjänsteförhållande till tjänsteförhållande på deltid, varning, permittering av en tjänsteman, avstängning från tjänsteutövning, uppsägning av en tjänsteman och hävning av ett tjänsteförhållande, i de fall då kanslikommissionen har utnämnt till tjänsten. Motsvarande beslut i fråga om andra tjänstemän ska fattas av generalsekreteraren.

Kanslikommissionen har fastställt upphandlingsbestämmelser för riksdagens kansli och i dem föreskrivs att upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdet eller det nationella tröskelvärdet ska beslutas på föredragning.

Expeditioner i ärenden som avgjorts på föredragning ska enligt det gamla reglementet undertecknas av den som avgjort ärendet och kontrasigneras av föredraganden. Denna bestämmelse föreslås ändrad så att behandlingen av ärenden som ska avgöras på föredragning ska följa bestämmelserna i 7 och 8 kap. i förvaltningslagen. Förvaltningslagens 7 kap. innehåller bestämmelser om upphandlingsbesluts form och innehåll, skyldigheten att motivera och anvisningar för rättelse. I lagens 8 kap. föreskrivs om förfarandet när fel i beslut ska rättas.

26 §. Den nya 26 § gäller kanslikommissionens rätt att överta ärenden och regler för behörighetstvister ska lösas. Den nya bestämmelsen förtydligar innehållet i 29—31 § i det gällande reglementet utan att för den skull ändra praxis i nämnvärd grad.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Enligt paragrafens 1 mom. kan kanslikommissionen, t.e.x om den anser att ärendets karaktär eller betydelse kräver det, alltid på eget eller generalsekreterarens initiativ, överta ett ärende som ska avgöras av en tjänsteman. Om ett ärende förs till kanslikommissionen på generalsekreterarens initiativ kan kanslikommissionen precis som nu avgöra om den vill överta ärendet eller inte.

Paragrafens 2 mom. om generalsekreterarens rätt att överta ärenden motsvarar nuläget. Men enligt förslaget ska generalsekreteraren inte längre kunna föra en behörighetstvist till kanslikommissionen för avgörande.

Paragrafens 3 mom. preciserar ytterligare generalsekreterarens behörighet att avgöra behörighetstvister mellan avdelningarna. Det föreslås också bestämmelser med tanke på situationer där ett ärende hör till två eller flera avdelningar. Enligt förslaget ska den avdelning ansvara för beredningen till vars behörighet ärendet i första hand hör. Bestämmelsen betonar vikten av samarbete och förhandlingar mellan avdelningarna för att ge möjlighet att påverka behandlingen av ärenden.

27 §. I paragrafen föreskrivs om omprövning när en part är missnöjd med ett beslut som en tjänsteman vid riksdagens kansli har fattat och som berör parten.

Med tanke på en tydlig och enhetlig förvaltning föreslås det att 7 a kap. i förvaltningslagen ska tillämpas i dessa fall. Det här innebär att begäran om omprövning ska lämnas till kanslikommissionen inom 30 dagar från delfåendet i stället för nuvarande 14 dagar. Enligt 49 b § i förvaltningslagen får beslut som ges med anledning av en begäran om omprövning överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen eller i någon annan lag. Förvaltningslagens 7 a kap. innehåller också bestämmelser om skyndsam behandling, verkställighetsförbud och avbrytande av verkställighet och om innehållet i ett omprövningsbeslut.

28 §. I paragrafen föreskrivs om särskilda behörighetsvillkor för tjänster i riksdagens kansli. Bestämmelsen har omstrukturerats så att endast de högsta tjänsterna nämns i bestämmelsen medan de andra tjänster som upptas i förteckningen i det gällande reglementets 32 § behandlas som en enda kategori i 1 mom. 3 punkten.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska de särskilda behörighetsvillkoren för lagstiftningsdirektören jämföras med det som gäller för generalsekreteraren och förvaltningsdirektören, vilket innebär att också lagstiftningsdirektören förutsätts ha god förtroenhet med lagberedning och god kännedom om riksdagsarbetet. Alla tjänstemän om avses i 1 mom. förutsätts dessutom ha dokumenterat god ledarskapsförmåga.

Enligt paragrafens 1 mom. 2 punkten ska förvaltningsdirektören, utrednings- och informationsdirektören, direktören för internationella avdelningen och säkerhetsdirektören ha lämplig högre högskoleexamen och god förtroenhet med de uppgifter som hör till tjänsten. De ska också ha dokumenterat god ledarskapsförmåga.

Med krävande chefstjänster enligt 1 mom. 3 punkten avses byrå- och enhetschefer och deras ställföreträdare. Krävande chefstjänster är för närvarande tjänsterna som biträdande informationschef, biträdande byråchef, datachef, personalchef, första translator, första protokollssekreterare,

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

första informationsspecialist, ledande utredare, biträdande chef för internationella enheten, biblioteksdirektör, informationschef, dataadministrationschef, utredningschef, byråchef och företagsöverläkare.

Sådana krävande sakkunnigtjänster som avses i 3 punkten är för närvarande tjänsterna som riksdagssekreterare, intendent, internationellt råd, företagsläkare, utskottsråd och äldre riksdagssekreterare.

När en tjänst inrättas eller ändras måste det samtidigt bestämmas om det är en krävande chefs- eller sakkunnigtjänst enligt 1 mom. 3 punkten. Beslutet ska antecknas i personal- och tjänsteförteckningen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om behörighetsvillkor för andra tjänster och i det hänseendet föreslås inga ändringar.

29 §. Kanslikommissionen har godkänt samrådsanvisningar för riksdagens ämbetsverk och deras personal. Anvisningarna trädde i kraft den 1 januari 1990. Riksdagens kansli omfattas inte av lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013). Enligt 59 § i lagen om riksdagens tjänstemän kan parterna avtala om ett förtroendemannasystem, en arbetarskyddsorganisation samt andra samrådsförfaranden. Avsikten är att det ska ingås avtal om samråd mellan arbetsgivaren och personalen med stöd av ett tjänstekollektivavtal i fråga om tjänstemännen och ett arbetskollektivavtal i fråga om andra anställda i stället för med stöd av de godkända samrådsanvisningarna.

30 §. Med vissa små preciseringar motsvarar förslaget 35 § i det gällande reglementet. Ordet verksamhetsenhet ersätts med avdelning. Passusen om arbetsfördelning har strukits eftersom beslut om arbetsuppgifter samtidigt innefattar beslut om arbetsfördelning.

3. Ikraftträdande

Avsikten är att lag om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän och det nya reglementet för riksdagens kansli ska träda i kraft den 1 januari 2016.

På grundval av det ovanstående och med stöd av 6 § 1 mom. 7 punkten i riksdagens arbetsordning föreslår talmanskonferensen

att följande ändringar görs i lagen om riksdagens tjänstemän och att följande reglemente fastställs för riksdagens kansli:

1.

Lag

om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003) 40 § 2 mom., 68 § 3 mom. och 76 § 4 punkten,

ändras 3 § 1 mom., 4 § 2 mom. 1 punkten, 8 § 1 och 3 mom., 10 § 1 mom., 13 § 2 mom., 24 §, 29 § 1 punkten, 33 § 3 mom. och 43, 54, 58, 61, 63 och 69 §,

av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 608/2007, 4 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 537/2011, 24 § sådan den lyder i lag 193/2005 och 29 § 1 punkten sådan den lyder i lag 537/2011, och

fogas till lagen nya 26 a och 26 b §, till 38 §, sådan den lyder i lag 1190/2004, ett nytt 3 mom. och till lagen nya 63 a och 68 a § som följer:

3 §

Tjänster vid riksdagens kansli och de tjänster vid riksdagens justitieombudsmans kansli, statens revisionsverk och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor som specificeras i statsbudgeten inrättas, ändras och indras genom beslut av riksdagens kanslikommission (kanslikommissionen). Övriga tjänster vid revisionsverket, justitieombudsmannens kansli och forskningsinstitutet inrättas, ändras och indras genom beslut av revisionsverkets generaldirektör, riksdagens justitieombudsman respektive forskningsinstitutets direktör.

4 §

Följande tjänster samt tjänster som till tjänsteställningen motsvarar dem eller är högre får inte inrättas, indras eller tjänstebestämmelsen ändras, om inte varje tjänst specificerats i statsbudgeten:

1) vid riksdagens kansli tjänsterna som riksdagens generalsekreterare, riksdagens biträdande generalsekreterare, riksdagens förvaltningsdirektör, riksdagens lagstiftningsdirektör, utrednings- och informationsdirektör, direktör för internationella avdelningen och säkerhetsdirektör,

8 §

En person kan utnämnas till tjänsteman för viss tid eller annars tidsbegränsat, om arbetets art, ett vikariat, interimistisk skötsel av uppgifter som hör till en vakant tjänst eller praktik förutsätter ett tjänsteförhållande för viss tid. Tjänstemannen utnämns då inte till en tjänst utan till ett tjänsteförhållande för viss tid. Av grundad anledning kan en utnämning till ett tjänsteförhållande för viss tid på högst ett år ske utan offentligt ansökningsförfarande.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

När en tjänsteman med stöd av 1 eller 2 mom. utnämns för viss tid ska grunden för det framgå av utnämningsbeslutet. Tjänstemannen ska utnämnas för hela den tid som utgör grund för viss-tidsanställningen, om inte något annat beslutas av särskilda skäl.

10 §

I riksdagens arbetsordning (40/2000) föreskrivs om val av riksdagens generalsekreterare. Kanslikommissionen beslutar om utnämning till andra tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli för vilka behörighetsvillkoren finns angivna i 28 § 1 mom. i reglementet för riksdagens kansli (/). Riksdagens generalsekreterare beslutar om utnämning till övriga tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli.

— — — — —

13 §

De uppgifter om en persons ekonomiska ställning som har lämnats till arbetsgivaren ska hemlighållas.

— — — — —

24 §

En tjänsteman är skyldig att på begäran av arbetsgivaren lämna nödvändiga upplysningar om sin hälsa för att visa att han eller hon har förutsättningar att sköta tjänsten. En tjänsteman kan också åläggas att genomgå kontroll eller undersökning av hälsotillståndet, om detta är nödvändigt för bedömningen av hans eller hennes förutsättningar att sköta sina uppgifter. I fråga om rätten att ålägga en tjänsteman att lämna intyg över narkotikatest gäller vad som bestäms i 8 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. Kostnaderna för kontroller och undersökningar som föreskrivs av arbetsgivaren betalas av arbetsgivaren.

5 kap.

Tjänstledighet

26 a §

När en tjänsteman anhåller om tjänstledighet på grund av sjukdom ska han eller hon styrka sjukdomen med ett läkarintyg som uppgjorts enligt formuläret för anhållan om dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), med ett intyg av en hälsovårdare vid en hälsovårdscentral eller med ett intyg av en hälsovårdare eller sjukskötare som anvisats av ämbetsverket. Om sjukdomen varar högst fem dygn kan tjänstemannen styrka sjukdomen även på något annat tillförlitligt sätt som arbetsgivaren godkänner. Om sjukdomen varar över fem dygn ska den dock styrkas med ett ovan avsett läkarintyg.

Kanslikommissionen får bestämma om lättnader i tjänstemäns skyldighet att styrka sjukdom när det gäller en begränsad period, ett begränsat område eller fall som begränsats på annat sätt.

26 b §

Bestämmelser om rätten att få ledigt från arbetet för att sköta kommunala förtroendeuppdrag finns i 80 och 81 § i kommunallagen (410/2015).

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

29 §

Utöver vad som i 30 § föreskrivs om grunderna för uppsägning gäller att följande tjänstemän kan sägas upp då det med beaktande av tjänsteförhållandets art finns ett godtagbart och motiverat skäl för uppsägningen:

1) riksdagens kansli: riksdagens generalsekreterare, riksdagens biträdande generalsekreterare, riksdagens förvaltningsdirektör, riksdagens lagstiftningsdirektör, utrednings- och informationsdirektören, direktören för internationella avdelningen, säkerhetsdirektören, talmannens specialmedarbetare och vice talmännens specialmedarbetare,

33 §

Om en tjänstemans anställningsförhållande till riksdagen eller staten har pågått utan avbrott och inget annat har överenskommits, kan arbetsgivaren säga upp tjänstemannens tjänsteförhållande så att det upphör tidigast

- 1) om en månad, om anställningsförhållandet har varat högst ett år,
 - 2) om två månader, om anställningsförhållandet har varat över ett men högst fem år,
 - 3) om fyra månader, om anställningsförhållandet har varat över nio men högst tolv år,
 - 4) om fyra månader, om anställningsförhållandet har varat över nio men högst tolv år,
 - 5) om fem månader, om anställningsförhållandet har varat över tolv men högst femton år, och
 - 6) om sex månader, om anställningsförhållandet har varat över femton år.
-

38 §

Om en tjänsteman på basis av ett tjänsteförhållande har beviljats full invalidpension tills vidare, upphör tjänsteförhållandet utan uppsägning eller någon annan åtgärd vars syfte är att tjänsteförhållandet ska upphöra, vid utgången av den kalendermånad under vilken tjänstemannens rätt till lön under sjukdomstiden har upphört eller, om arbetsgivaren har fått del av beslutet om invalidpension senare, vid utgången av månaden för delfäendet.

43 §

Har ett beslut om uppsägning av en tjänsteman inte vunnit laga kraft vid uppsägningstidens utgång, ska tjänstemannen avstängas från tjänsteutövning, om inte högsta förvaltningsdomstolen av särskilda skäl beslutar något annat. Har en tjänsteman avsatts eller tjänsteförhållandet upplösts, ska tjänstemannen omedelbart avstängas från tjänsteutövning även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

En tjänsteman kan dessutom avstängas från tjänsteutövning

- 1) under tiden för åtal för brott och nödvändiga brottsundersökningar, om de kan inverka på tjänstemannens förutsättningar att sköta sina uppgifter,
- 2) om tjänstemannen vägrar att genomgå en kontroll eller undersökning som avses i 24 § eller om han eller hon vägrar att enligt den paragrafen lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,
- 3) om tjänstemannen har en sjukdom som i väsentlig mån hindrar honom eller henne att sköta tjänsten, och
- 4) omedelbart efter uppsägning, om den handling eller försummelse som ligger till grund för uppsägningen visar att tjänstemannen är till den grad olämplig för sin uppgift att tjänsteutövnin-

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

gen inte kan fortsätta eller om fortsatt tjänsteutövning under uppsägningstiden kan äventyra säkerheten.

Om en tjänsteman avstängs från tjänsteutövning med stöd av 2 mom. 4 punkten är tjänstemannen dock berättigad till en ersättning som motsvarar lönen för uppsägningstiden.

Den som fattat beslutet om avstängning från tjänsteutövning ska ge akt på grunderna för avstängningen och i förekommande fall, om omständigheterna har förändrats, fatta ett nytt beslut i saken. Frågan om avstängning från tjänsteutövning ska utan dröjsmål tas upp till nytt avgörande om tjänstemannen kräver det.

54 §

Riksdagens kansli ska se till att riksdagen har förutsättningar att fullgöra sina uppgifter som statsorgan oberoende av stridsåtgärder. Om en stridsåtgärd hindrar eller i väsentlig grad stör riksdagens verksamhet som statsorgan ska parterna, sedan de fått kännedom om saken, utan dröjsmål vidta behövliga åtgärder för att undanröja hindret eller störningen.

58 §

Om en tjänsteman med stöd av en tjänstemannaförenings beslut deltar i en stridsåtgärd som vidtas av föreningen ska detta inte anses som ett tjänstebrott eller som en grund för att häva tjänsteförhållandet.

61 §

En tjänsteman som omfattas av en stridsåtgärd betalas inte lön eller andra ekonomiska förmåner för den tid tjänstemannen är förhindrad att arbeta på grund av en stridsåtgärd mot riksdagen eller dess ämbetsverk. De betalas inte heller ut till en tjänsteman som omfattas av en lockout.

63 §

Om en tjänsteman anser att arbetsgivaren inte gett honom eller henne en behörig ekonomisk förmån på grund av anställningen, får tjänstemannen begära omprövning av beslutet hos arbetsgivaren. Omprövning får inte begäras i ett ärende som hör till arbetsdomstolens behörighet, om inte arbetsdomstolen med stöd av 1 § 2 mom. i lagen om arbetsdomstolen (646/1974) har beslutat att den inte avgör ärendet. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

Om en omprövningsbegäran enligt 1 mom. inte har gjorts inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket transaktionen borde ha ägt rum är rätten till förmånen förverkad.

63 a §

En tjänsteman får överklaga beslut som arbetsgivaren fattar och som gäller tjänstemannen själv genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas trots besvären om inte något annat sägs i beslutet eller högsta förvaltningsdomstolen beslutar något annat. Besvären ska behandlas i brådskande ordning.

Ett beslut får inte överklagas genom besvär om det gäller

- 1) utnämning till en tjänst eller ett tjänsteförhållande,
- 2) tjänstledighet som är beroende av prövning, eller
- 3) förordnande till en uppgift, när tjänstemannen har gett sitt samtycke till förordnandet.

Om ett beslut som avses i 2 mom. 3 punkten innebär att placeringsorten för tjänsten ändras, får beslutet dock överklagas genom besvär.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

16 kap.

Särskilda bestämmelser som gäller tjänsteförhållanden

68 a §

En tjänstemans tjänsteförhållande anses ha fortsatt utan avbrott, om tjänstemannen enligt ett laga kraft vunnet avgörande har sagts upp eller tjänsteförhållandet hävts utan en i denna lag föreskriven grund.

Om det genom ett lagakraftvunnet beslut av högsta förvaltningsdomstolen slagits fast att ett tjänsteförhållande har avslutats i strid med lag ska tjänstemannen betalas den inkomst som denne har gått miste om på grund av avslutandet.

Tjänstemannen är skyldig att lämna arbetsgivaren en tillförlitlig redogörelse för utbetalning av den inkomst som tjänstemannen har gått miste om med anledning av att tjänsteförhållandet avslutats i strid med lag. Redogörelsen ska uppge alla andra inkomster som tjänstemannen förvärvat i annan anställning, som yrkesutövare eller som företagare plus dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen till den del arbetsgivaren skulle ha haft rätt till förmånerna för motsvarande tid med stöd av 7 kap. 4 § 1 mom. i den lagen.

69 §

En tjänsteman vid riksdagen anses ha avgått från sin tidigare tjänst räknat från den tidpunkt då han eller hon utnämns till en annan tjänst vid riksdagen eller till en statlig tjänst enligt statstjänstemannalagen (750/1994), om inte annat bestäms någon annanstans i lag. När det hör en provotid till den nya tjänsten ska tjänstemannen anses ha avgått från sin tidigare tjänst vid riksdagen när provotiden har upphört, om inte det nya tjänsteförhållandet har upplösts under provotiden. Tjänstemannen är tjänstledig från sin tidigare tjänst vid riksdagen till dess att provotiden upphör i den nya statliga tjänsten eller nya tjänsten vid riksdagen.

Trots 1 mom. kan arbetsgivaren bevilja en tjänsteman vid riksdagen tjänstledighet, om denne för viss tid utnämns till en statlig tjänst enligt statstjänstemannalagen.

Denna lag träder i kraft den dag månad 20 .

2.

Reglementet för riksdagens kansli

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs med stöd av 6 § 8 punkten i riksdagens arbetsordning (40/2000):

Riksdagens kanslis uppgifter

1 §

Riksdagens kansli ska skapa förutsättningar för riksdagen att fullgöra de uppgifter som ankommer på riksdagen i dess egenskap av statsorgan.

Förhållande till andra författningar

2 §

Bestämmelser om kansliets organisation, ordnande av verksamheten, tjänstemännens uppgifter och om hur ärenden ska beredas och avgöras ingår i detta reglemente, i riksdagens arbetsordning (40/2000) och i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003).

Kansliets organisation och avdelningarnas uppgifter

3 §

Riksdagens generalsekreterare är chef för riksdagens kansli. Bestämmelser om generalsekreterarens uppgifter i anslutning till riksdagens verksamhet ingår i 75 § i riksdagens arbetsordning.

Med riksdagens avdelningar avses centralkansliet, utskottssekretariatet, förvaltnings- och serviceavdelningen, internationella avdelningen, utrednings- och informationsavdelningen samt säkerhetsavdelningen.

4 §

Centralkansliet ska förbereda plenum och talmanskonferensens möten, svara för stödtjänster till plenum och service i anslutning till ledamöternas riksdagsinitiativ samt sköta produktionen och publiceringen av riksdagshandlingar.

5 §

Utskottssekretariatet ska planera och organisera utskottens arbete, ansvara för den juridiska och materiella beredningen av utskottens betänkanden, utlåtanden och andra beslut och svara för annan service och assistans i anslutning till utskottsarbetet.

I talmanskonferensens allmänna anvisningar föreskrivs närmare om de uppgifter utskottens sekreterare ska sköta.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

6 §

Förvaltnings- och serviceavdelningen ska bereda kanslikommissionens och kansliets ledningsgrupps möten, svara för beredningen av kansliets verksamhets- och ekonomiplaner, sköta kansliets personalförvaltning, ekonomiförvaltning, fastighets- och lokalförvaltning och it-förvaltning samt svara för arbetarskyddet, företagshälsovården och arbetshälsan samt för andra arbetsgivaråtaganden. Förvaltnings- och serviceavdelningen svarar också för de stödtjänster som inte hör till någon annan enhet.

7 §

Internationella avdelningen ska bistå presidiet och riksdagens internationella delegationer med expertis. Avdelningen ska också främja bilateralt parlamentariskt samarbete.

8 §

Utrednings- och informationsavdelningen ska sköta riksdagsinformationen, utredningstjänsten samt biblioteks- och arkivtjänsterna.

9 §

Säkerhetsavdelningen ska sköta frågor som angår riksdagens säkerhet.
I lagen om säkerhetsskydd i riksdagen (364/2008) finns bestämmelser om säkerhetsavdelningens befogenheter.

Avdelningarnas byråer och funktioner

10 §

Vid centralkansliet finns plenumenheten, protokollbyrå, svenska byrå och dokumentbyrå.
Plenumenheten ska förbereda plenum och talmanskonferensens möten och svara för stödtjänster till dem och för service i anslutning till ledamöternas riksdagsinitiativ.

Protokollbyrå skall göra upp protokollen över plena.

Svenska byrå ska utarbeta riksdagshandlingar på svenska och svenska riksdagshandlingar på finska samt ordna tolkning.

Dokumentbyrå ska sköta produktionen och publiceringen av riksdagshandlingar och ärendehantering i fråga om riksdagsärenden.

11 §

För riksdagens relationer med Europeiska unionens institutioner finns inom utskottssekretariatet ett EU-sekretariat.

12 §

Vid förvaltnings- och serviceavdelningen finns ledningsstaben, serviceenheten, fastighetsbyrå, IT-byrå och företagshälsovården.

Förvaltningsdirektörens stab svarar för stödtjänster för kanslikommissionens och förvaltnings- och serviceavdelningens beslutsfunktioner samt för personal- och ekonomiplanering, rapportering och arbetsgivaråtaganden.

Servicecentret svarar för mötes- och logistiktjänster, stödtjänster för data- och informationsteknik, personaltjänster och upphandlingstjänster.

Fastighetsbyrå sköter lokaler och möbler samt inventarier som hör till nationalegendomen.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

IT-byrån svarar för data- och informationstekniken, informationssystemen och informations-säkerhet samt för utveckling av IT-förvaltningen.

Företagshälsan svarar för företagshälsovårdens tjänster och är sakkunnig vid utveckling av arbetshälsan och en hälsosam och säker arbetsmiljö.

13 §

Vid utrednings- och informationsavdelningen finns riksdagsinformationen, interna utredningstjänsten och riksdagsbiblioteket.

Riksdagsinformationen bistår med informationsexpertis och svarar för informationen till medier och medborgare, webbkommunikationen och internkommunikationen.

Interna utredningstjänsten svarar för utrednings-, kalkyl- och webbtjänster samt för mediabevakningen.

Riksdagsbiblioteket betjänar riksdagen och är centralarkiv för riksdagen och offentligt centralbibliotek för juridisk kunskap, samhällskunskap och riksdagskunskap.

Ledningsgruppen

14 §

Kansliets ledningsgrupp ska svara för den förberedande behandlingen och samordningen av frågor som gäller riksdagens kansli. Ledningsgruppen består av riksdagens generalsekreterare som ordförande och avdelningarnas chefer och personalens representanter som medlemmar. Chefen för internrevisionen deltar i ledningsgruppens möten.

Tjänstemännens uppgifter

15 §

Generalsekreteraren leder och övervakar kansliets verksamhet under kanslikommissionens tillsyn och svarar för kansliets beredskap och för att dess uppgifter sköts på ett lämpligt och effektivt sätt. Generalsekreteraren övervakar beredningen av sådana lagstiftnings och andra viktiga ärenden som gäller kansliet. Generalsekreteraren gör framställningar till kanslikommissionen om utveckling av kansliets verksamhet och föredrar de viktigaste utnämningsärendena enligt vad kanslikommissionen bestämmer.

16 §

Biträdande generalsekreteraren bistår generalsekreteraren i dennes uppgifter, leder utskottssekretariatet, svarar för den allmänna planeringen, styrningen och uppföljningen av utskottsarbetet samt för den tekniska nivån på riksdagens lagstiftningsarbete och dess utveckling.

17 §

Lagstiftningsdirektören ska leda centralkansliet och vara notarie i riksdagen och sekreterare i talmanskonferensen.

18 §

Förvaltningsdirektören leder förvaltnings- och serviceavdelningen och är föredragande i kanslikommissionen.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

19 §

Direktören för internationella avdelningen leder internationella avdelningen, svarar för den allmänna planeringen och styrningen av de internationella parlamentariska organens verksamhet och bistår med expertis i internationella frågor.

20 §

Utrednings- och informationsdirektören leder utrednings- och informationsavdelningen och svarar för riksdagsinformationen och dess utveckling.

21 §

Säkerhetsdirektören leder säkerhetsavdelningen och svarar för säkerheten i riksdagen.

22 §

Den som har chefsuppgifter ska leda, övervaka, utveckla och planera verksamheten inom sitt ansvarsområde och svara för personalens kompetens, utvecklingen av arbetarskyddet och arbetshälsan och för att arbetsförhållandena är lämpliga. Förmannen svarar för att verksamheten inom det egna området är effektiv, lönsam och lämplig och följer de gemensamma riktlinjerna för kansliet.

Internrevisionen

23 §

Internrevisionen har i uppgift att ta fram information till den högsta ledningen om huruvida riskhanteringen, den interna kontrollen samt ledningen och förvaltningen är tillräckliga, tillförlitliga och fungerande. Internrevisionen kan gälla alla funktioner och enheter i riksdagens kansli.

Internrevisionen leds av chefen för internrevisionen som är underställd riksdagens talman.

Ställföreträdare

24 §

Bestämmelser om generalsekreterarens ställföreträdare finns i 75 § i riksdagens arbetsordning. Riksdagens generalsekreterare förordnar ställföreträdaren för en avdelningschef. Ställföreträdaren för andra tjänstemän förordnas av vederbörande chef.

Behandling av ärenden

25 §

Tjänstemännen vid riksdagens kansli avgör på föredragning de ärenden som med stöd av bestämmelser eller kanslikommissionens beslut hör till dem. I 7 och 8 kap. i förvaltningslagen (434/2003) finns föreskrifter om handläggningen av ärenden som ska avgöras på föredragning.

26 §

Kanslikommissionen kan på eget initiativ eller på föredragning av generalsekreteraren i enskilda fall ta ett ärende till behandling som annars skulle höra till en tjänsteman.

Generalsekreteraren kan i enskilda fall ta ett ärende till behandling som annars skulle höra till en tjänsteman. Generalsekreteraren kan också avgöra behörighetsfrågor mellan tjänstemän.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Ett ärende som berör minst två avdelningar ska behandlas av den avdelning till vars verksamhetsområde ärendet huvudsakligen hör. Beredningen ska ske i samverkan med andra avdelningar och diskussioner ska föras i god tid före beslutet. I oklara fall ska generalsekreteraren bestämma vilken avdelning som ska behandla ärendet.

27 §

En part som är missnöjd med ett beslut av en tjänsteman vid riksdagens kansli kan yrka på omprövning hos kanslikommissionen. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

Särskilda bestämmelser

28 §

Behörighetsvillkor är:

1) för generalsekreteraren, biträdande generalsekreteraren och lagstiftningsdirektören högre högskoleexamen i juridik eller annan lämplig högre högskoleexamen, god förtrogenhet med lagberedningsarbete, god kännedom om riksdagsarbetet samt god ledarskapsförmåga,

2) för förvaltningsdirektören, utrednings- och informationsdirektören, direktören för internationella avdelningen och säkerhetsdirektören lämplig högre högskoleexamen, god förtrogenhet med de uppgifter som hör till tjänsten samt god ledarskapsförmåga, och

3) för de krävande chefs- och sakkunnigtjänster som preciseras i person- och tjänsteförteckningarna lämplig högre högskoleexamen och god förtrogenhet med de uppgifter som hör till tjänsten.

Behörighetsvillkor för andra tjänstemän vid riksdagens kansli än de som nämns i 1 mom. är för tjänsten eller uppgiften lämplig utbildning och att personen har den skicklighet och förmåga som krävs för att framgångsrikt sköta tjänsten eller uppgiften.

29 §

Samverkan mellan arbetsgivaren och personalen sker på det sätt som avtalas i tjänste- och arbetskollektivavtal.

30 §

Genom kanslikommissionens och de behöriga förmännens beslut föreskrivs närmare om avdelningarnas och tjänstemännens uppgifter.

Tjänstemännen vid riksdagens kansli är skyldiga att på förordnande av sina förmän utföra också andra uppgifter än sådana som nämns i tjänstemannens uppgiftsbeskrivning.

31 §

Detta reglemente träder i kraft den 2016.

Genom detta reglemente upphävs reglementet för riksdagens kansli (320/1987).

Bestämmelserna om behörighetsvillkor i 28 § i detta reglemente gäller inte en tjänsteman i den tjänst, befattning eller uppgift som han eller hon innehar då reglementet träder i kraft eller som han eller hon tidigare utnämnts till.

Talmanskonferensens förslag TKF 1/2015 rd

Helsingfors 16.6.2015

Riksdagens talman Maria Lohela

Riksdagens generalsekreterare Seppo Tiitinen